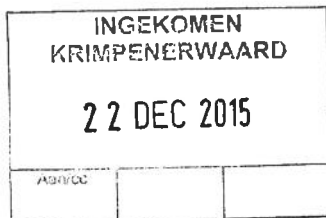

provincie **HOLLAND**
ZUID

Rej dd 22/12/2015
Bel:

Gedeputeerde Staten

Directie Leefomgeving en Bestuur
Afdeling Bestuur
Contact
D.C. Segers
T 070-441 67 24
dc.segers@pzh.nl

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum links onder

Ons kenmerk
PZH-2015-538437703
DOS-2015-0004210
Uw kenmerk

Bijlagen

Gemeenteraad van Krimpenerwaard
Postbus 51
2820 AB STOLWIJK

Onderwerp
Toezichtregime begroting 2016

Geachte raad,

Elk jaar beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief of preventief begrotingstoezicht geldt. Zie artikel 203 van de Gemeentewet.
Repressief toezicht is regel. Dit houdt in, dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven uw begroting en de begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren.
Preventief toezicht is uitzondering. Dit betekent dat de begroting en begrotingswijzigingen eerst nog door ons moeten worden goedgekeurd voordat u tot uitvoering kunt overgaan.

Repressief begrotingstoezicht voor 2016

Wij hebben geconstateerd dat uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Daarom geldt voor uw gemeente voor het jaar 2016 het repressieve begrotingstoezicht. De begroting hebben wij voor kennisgeving aangenomen. Wij verzoeken u om begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling naar ons toe te sturen.

Overwegingen

1. U heeft de begroting 2016 en de jaarrekening 2014 tijdig toegestuurd.
2. Wij hebben geconstateerd dat de jaarrekening 2014 van de voormalige gemeenten structureel en reëel sluitend zijn. Zie onze brief van 1 september 2015, met kenmerk PZH-2015-527294914.
3. Uw begroting 2016 is naar ons oordeel structureel en reëel in evenwicht.

Wettelijk kader/toetsingscriteria

Ons oordeel is gebaseerd op de kaders en criteria genoemd in:

1. de Gemeentewet;
2. de Algemene wet bestuursrecht;
3. het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten(BBV);
4. het Gemeenschappelijk financieel toezichtkader 'Kwestie van evenwicht' van juni 2014;
5. onze begrotingscirculaire van 17 februari 2015, kenmerk PZH-2015-504883719.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65
stoppen dichtbij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

De criteria om voor het repressieve begrotingstoezicht in aanmerking te komen zijn:

1. de jaarrekening 2014 en de begroting 2016 zijn tijdig, vóór 15 juli respectievelijk 15 november 2015, ingezonden;
2. de begroting 2016 is naar ons oordeel in evenwicht of, als dat niet het geval is, in de meerjarenraming is aannemelijk gemaakt dat dit evenwicht uiterlijk in 2019 tot stand zal worden gebracht.

Wij bedoelen met evenwicht "structureel en reëel evenwicht". Hiervan is sprake indien, op basis van het bestaande beleid en het aanvaarde vastgestelde nieuwe beleid, de structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Daarbij dienen de begroting en de meerjarenraming uiteraard volledig en reëel te zijn.

Opmerkingen naar aanleiding van ons onderzoek

Begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019

De begroting 2016 is na vaststelling van de 1^e wijziging sluitend. De sluitendheid van de begroting 2016 is bereikt door de inzet van de algemene reserve gedurende een periode van 4 jaar vanaf de begroting 2015. Zoals reeds geschreven in de brief over de goedkeuring van de begroting 2015 is dit onder voorwaarden toegestaan conform de provinciale richtlijnen. De voorwaarden zijn dat het weerstandsvermogen voldoende dient te zijn en er een afgezonderde reserve wordt gevormd voor de voorgenomen onttrekkingen. Ook mag er geen sprake zijn van opschuivend sluitend meerjarenperspectief. Dit betekent dat er geen sprake mag zijn van de inzet van de reserve na het jaar 2018 en tenminste de jaarschijf 2019 structureel sluitend is. U voldoet aan deze voorwaarden en er vindt in 2019 geen onttrekking meer plaats aan de algemene reserve 'begrotingstekorten'.

Wij merken echter op dat de 1^e wijziging van de begroting nog niet formeel aan uw raad is voorgelegd. Wij gaan ervan uit dat dit in de eerstvolgende raadsvergadering zal plaatsvinden. Wij verzoeken u deze begrotingswijziging binnen 14 dagen na vaststelling aan ons toe te zenden. In het vervolg dient de 1^e begrotingswijziging indien mogelijk gelijktijdig met de begroting te worden vastgesteld.

Ombuigingsmaatregelen/taakstellingen

Uw financiële positie is kwetsbaar door de ombuigingsmaatregelen en taakstellingen die in de begroting zijn verwerkt en nog gerealiseerd dienen te worden. Deze ombuigingsmaatregelen bedragen € 1,3 miljoen in 2016 tot € 2,8 miljoen in 2019. De ombuigingen zijn op programmaniveau verwerkt. Daarnaast heeft u een forse taakstelling te realiseren op het gebied van het sociaal domein. U werkt in de jaren 2016 en 2017 met een ingroeimodel om te komen tot budgetneutraliteit in 2018. Het is van essentieel belang dat er gedurende het jaar periodiek wordt gemonitord en er bij afwijkingen tijdig aanvullende financiële maatregelen worden genomen.

Bestuurlijk overleg

Op 29 oktober 2015 heeft een bestuurlijk overleg plaatsgevonden met de wethouder financiën. De gedeputeerde Financieel Toezicht is met uw wethouder in gesprek gegaan over de financiële opgave waar uw gemeente nu en de komende jaren voor staat. In het overleg zijn de afspraken nogmaals benadrukt zoals opgenomen in de goedkeuringsbrief van de begroting 2015 en

geschreven in het bovenvermelde kopje '*begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019*'. Uitgangspunt is dat u in 2019 weer over een structureel sluitende begroting beschikt zonder inzet van uw algemene reserve en dat alle ombuigingsmaatregelen en taakstellingen zijn gerealiseerd. Ook zal de begroting nog aan inhoudelijke kwaliteit moeten winnen en voldoen aan de wettelijke voorschriften. Het proces hiertoe zal de gedeputeerde met aandacht blijven volgen. U dient alert te zijn en aanvullende financiële maatregelen te nemen indien realisatie van het bezuinigingsproces niet verloopt zoals u het zich had voorgenoemen. Wij verzoeken u ons actief te informeren over de verdere voortgang van het gehele proces.

BBV

Wij hebben geconstateerd dat de begroting nog niet geheel voldoet aan het BBV. Ook behoeft de presentatie van de begrotingssaldi van de (meerjaren)begroting verbetering. Bij ons oordeel over de begroting hebben we dan ook de tussentijdse rapportage 2015 betrokken. Wij hebben vernomen dat de druk op het ambtelijk apparaat erg hoog was om een begroting 2016 te realiseren zo vlak na de vaststelling van de bijgestelde begroting 2015. Wij hebben er begrip voor dat door de omstandigheden in de afgelopen periode deze situatie is ontstaan. Met name vragen wij aandacht voor de financiële begroting en het overzicht van incidentele baten en lasten. Op ambtelijk niveau is besproken wat verder nog aan de begroting kan worden verbeterd. Wij gaan ervan uit dat de eerstvolgende begroting (2017) voldoet aan het BBV en zijn bereid om bij de volgende concept documenten hierover op ambtelijk niveau te adviseren.

Overzicht incidentele baten en lasten

In juni 2015 hebben wij de "themacirculaire incidentele baten en lasten" (kenmerk PZH-2015-517831500) uitgebracht. Eén van de aanbevelingen uit onze themacirculaire is om in de begroting een totaaloverzicht op te nemen waarin de gepresenteerde meerjarige begrotingssaldi zijn gecorrigeerd met het totaal van de incidentele baten en lasten. Op deze wijze wordt het inzicht in het structurele saldo van de begroting sterk verbeterd. Omdat wij een dergelijk overzicht niet hebben aangetroffen verzoeken wij u om een dergelijk overzicht vanaf heden wel standaard in de jaarrekening en begroting op te nemen.

Wij hebben geconstateerd dat het overzicht van incidentele baten en lasten nog niet volledig is. Er is geen toelichting gegeven op de afzonderlijke programma's. Verder ontbreekt het overzicht van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Wij gaan ervan uit dat het overzicht incidentele baten en lasten in het vervolg voldoet aan artikel 19 van het BBV.

Septembercirculaire

Wij hebben geconstateerd dat u de meerjarige positieve accressen van de septembercirculaire heeft meegenomen in uw begroting 2016 en meerjarenraming 2017-2019. Dit beleid is in overeenstemming met de uitgangspunten van onze begrotingscirculaire. Wij willen u echter wijzen op het risico dat deze accressen wellicht niet ten volle gerealiseerd zullen worden. Daarom adviseren wij u de ontwikkelingen te volgen zodat, als gevolg van actualisatie van de accressen, in de loop van 2016 uw geraamde gemeentefondsuitkering in de begroting geactualiseerd kan worden.

Onderhoud kapitaalgoederen

Een groot deel van de onderhoudsplannen van de voormalige gemeenten zijn voldoende actueel. Echter zijn deze onderhoudsplannen nog niet geharmoniseerd. Het opstellen van onderhoudsplannen is van belang, omdat op die wijze onder andere kan worden vastgesteld dat de geraamde onderhoudslasten reëel zijn geraamd. Wij verzoeken u zorg te dragen voor harmonisatie van de onderhoudsniveaus van de beheerplannen en de eventuele verwerking van de financiële consequenties te verwerken in de begroting.

Wij hebben vernomen dat in 2016 het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan zal worden vastgesteld. Wij verzoeken u het beheerplan na vaststelling aan ons toe te zenden.

Paragraaf financiering

De paragraaf financiering voldoet nog niet aan de Wet fido. Bij toetsing is gebleken dat de prognose van de 'netto-vlokkende schuld per kwartaal' niet is opgenomen in de paragraaf. Met deze prognose wordt inzicht gegeven of in de loop van het jaar mogelijk de kasgeldlimiet zal worden overschreden. Wij verzoeken u in het vervolg de financieringsparagraaf aan te vullen met dit onderdeel.

Paragraaf Verbonden Partijen

De gemeente brengt in toenemende mate taken onder bij verbonden partijen, bijvoorbeeld door deelname in gemeenschappelijke regelingen en door het (mede) oprichten van overheidsbedrijven. De verbonden partijen zijn nodig voor het realiseren van de doelstellingen van uw gemeente. Het gaat hier om verlengd lokaal bestuur hetgeen betekent dat u als gemeenteraad verantwoordelijk blijft voor de op afstand geplaatste taak. Het is noodzakelijk dat de verbonden partijen financieel gezond zijn en blijven. Vanuit het horizontaal toezicht is een helder beleidskader met toezichtarrangementen dan ook noodzakelijk voor uw kaderstellende en controlerende rol. Dit is mede van belang om de besluitvorming transparant te laten verlopen en de risico's binnen deze partijen te kunnen beheersen. Wij hebben vernomen dat er een nota verbonden partijen in 2016 aan u wordt voorgelegd. Wij verzoeken u na vaststelling deze nota aan ons toe te zenden. Verder hebben we geconstateerd dat de paragraaf voldoet aan de wettelijke voorschriften opgenomen in het BBV.

Grondexploitaties en vennootschapsbelasting

In onze brief over de jaarrekening 2014 hebben wij aandacht gevraagd voor de eventuele gevolgen van de invoer van de vennootschapsbelastingplicht (Vpb) voor publieke organisaties per 1 januari 2016.

Naast de wijzigingen in wet- en regelgeving met betrekking tot de Vennootschapsbelasting is er een voornemen tot herziening van het BBV met betrekking tot grondexploitaties.

De commissie BBV heeft de afbakening, definiëring en de verslaggevingsregels rondom grondexploitaties kritisch onder de loep genomen. De reden hiervoor is een aantal ontwikkelingen op het gebied van grondexploitaties. Namelijk: de forse afboekingen van gemeenten op grondposities in de afgelopen jaren, de aanbevelingen uit het rapport Vernieuwing BBV over transparantie en vergelijkbaarheid, en de aankomende Omgevingswet. De afbakening is ook onvermijdelijk in het kader van de aankomende Vpb voor gemeenten. Het kan namelijk helpen in de fiscale discussie over de afbakening van de ondernemersactiviteit en de toe te rekenen kosten en opbrengsten.

De Vpb en de herziene verslaggevingsregels betreffend de grondexploitatie kunnen financiële gevolgen hebben voor uw gemeente. Wij gaan ervan uit dat de (eventuele) risico's en/of financiële effecten, indien nog niet in de begroting 2016 opgenomen, worden verwerkt in de meerjarenbegroting 2017-2020.

Kengetallen

Met ingang van het begrotingsjaar 2016 dient u op basis van de vernieuwing van het BBV een uniforme basis set van financiële kengetallen op te nemen. In onze brief van 29 juni 2015, ons kenmerk PZH-2015-520589044 hebben wij u hier reeds over geïnformeerd. In deze brief hebben wij u onder andere meegedeeld dat wij de kengetallen van uw gemeente zullen opnemen en toelichten in de brief die u van ons ontvangt over de toezichtregime voor 2016. Aan de in de brief aangekondigde meerwaarde zullen wij echter komend jaar invulling geven, wanneer meer ervaring is opgedaan met het gebruik van de kengetallen. Na afronding van het begrotingsonderzoek 2016 van al onze gemeenten willen wij een totaal inventarisatie maken van de wijze waarop de Zuid-Hollandse gemeenten invulling hebben gegeven aan deze BBV vernieuwing.

Wij hebben geconstateerd dat u de kengetallen heeft opgenomen in uw begroting. De beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie (artikel 11, lid 2e van het BBV) ontbreekt echter nog. Wij verzoeken u deze beoordeling in de volgende begroting op te nemen.

Wij zijn er zeker van dat deze informatie u tot dienst zal staan om waardevolle discussies te kunnen voeren en een hulpmiddel kan zijn bij het maken van weloverwogen beleidskeuzes.

Financiële- en controle verordening artikel 212 en 213

Wij hebben uw financiële- en controleverordening conform artikel 212 en 213 van de Gemeentewet op 30 september 2015 ontvangen. Wij delen u mee dat wij de zogenoemde 'financiële verordening gemeente Krimpenerwaard 2015' en de 'financiële controleverordening gemeente Krimpenerwaard 2015', respectievelijk vastgesteld op 19 mei 2015 en 30 september 2015 voor kennisgeving hebben aangenomen.

Aandachtspunt(en) voor de begroting 2017

Geen opschuivend sluitend meerjarenperspectief

In de overwegingen bij ons oordeel hebben wij geconstateerd dat u in de meerjarenraming aannemelijk heeft gemaakt dat u het evenwicht in 2019 tot stand brengt. Indien uw begroting van 2017 niet in evenwicht is, moeten ten minste de jaarschijven 2019 en 2020 van de meerjarenraming 2018-2020 in evenwicht zijn om opnieuw voor repressief begrotingstoezicht in aanmerking te komen.

Tot slot

Wij ontvangen graag vóór 1 mei 2016 uw reactie op deze brief.

Wij hebben een afschrift van deze brief aan het College van Burgemeester en Wethouders gezonden.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van gemeente Krimpenerwaard.